

Výrov

Kraj: Plzeňský

Správní obvod: Kralovice

Nadmořská výška: 448 m n. m.

Počet obyvatel: 465

Adresa URL: www.vyrov.cz

Okres: Plzeň-sever

GPS souřadnice: 49.961750N, 13.462560E

První pís. zmínka: 1307 (718 let)

PSČ: 331 41

Historie obce Výrov

Obec Výrov byla založena patrně kolem roku 1300 na pozemcích panského dvora Dolních Sechutic. První zmínka o Výrově jako takovém pochází však až z roku 1307, kdy Plaský klášter odejmul louku pod vsí kralovickému faráři a vykázal mu za ni ročně vůz sena ze sechutického dvora. Roku 1410 vysadil opat Gotfrýd ves Výrov právem zákupním a roku 1419 zastavil louku pod obcí Václavu Vojánkovi, rychtáři z Kralovic, jenž z ní musel platit 4 groše ročně. V té době žilo ve Výrově 18 obyvatel. V roce 1420 zapsal král Zikmund Výrov společně s dalšími 17 vesnicemi a městečkem Kralovicemi, bratřím z Kolovrat, Hanušovi a Bedřichovi. Při dělení jejich společného majetku, roku 1432, se ves Výrov dostala k hradu Libštejnu, který v té době vlastnili Bedřichovi synové, Jindřich a Beneš. V roce 1494 byla louka pod Výrovem zatopena a Kralovickému rychtáři byla náhradou postoupena louka u Nebřežin, tzv. louka Drahyňská, rychtář se tím zavázal platit za pronájem plaskému klášteru 4 groše ročně. Po smrti Beneše, roku 1495, zdědil majetek vnuk Jaroslav, který roku 1497 postoupil všechny zástavy nejvyššímu kancléři Albrechtovi z Kolovrat. Smlouvu mezi nimi potvrdil opat Šebestian pod podmínkou, že po smrti Albrechta bude Výrov bez výplaty navrácen klášteru. Tak se také stalo roku 1510, kdy vdova po Albrechtovi, Anna z Kováně, vrátila plaskému klášteru všechny zástavy v 7000 kopách a Výrov se tím dostal opět k Plasům. V roce 1518 přešel Výrov s 11 dalšími vesnicemi a s polovinou městečka Kralovice do rukou Albrechta z Gutštejna, kterému tím splatil dluh opat Ondřej. Roku 1531 postoupil pak Albrecht sám všechny zástavy Vilémovi Podmokelskému z Postiboře v 6000 kopách a ten pak roku 1539 Floriánu Gryspekovi, který se trvale usadil na Kaceřově. Od té doby náležel Výrov téměř sto let ke Kaceřovu. V roce 1544 připojil Gryspek ke svému vlastnictví rovněž rybník nacházející se pod Výrovem. Dle urbáře kaceřovského panství z roku 1558 bylo ve Výrově 15 usedlíků, kteří zde obdělávali 19 a půl lánu polí. Florian Grysperk zemřel roku 1588. Po něm se stal vlastníkem Výrova jeho syn Karel, který se usadil na Sechuticích. V roce 1594 prodala Karlova manželka Anna z Drahenic všechnen nashromážděný majetek Ctiborovi Řepickému, rytíři ze Sodoměře, jenž se po rozšíření vlastnictví zůstal ve Výrově. Pan Ctibor zemřel roku 1613 a zbyl po něm nezletilý syn Šebestian, jehož poručníkem byl Ctiborův bratr Adam Řepický. Ten hned všechny dědiny beze svršků, dobytka a nábytku, prodal Kryštofu Jindřichovi, rytíři Varlichovi z Bubna. Varlich odkoupil roku 1614 od Matouše Jánského holý a pustý statek a rovněž se usídlil ve Výrově. Po Karlu Gryspekovi dědil jeho syn Václav, který zemřel roku 1620. Bratři Gryspekové, Florian a Jan Jaroslav, byli roku 1623 odsouzeni ke ztrátě veškerého majetku, Kaceřovské panství společně a Výrovem bylo opět navráceno plaskému klášteru. Opat zabral neprávem i dvůr pana Varliha, jenž se na základě této skutečnosti stal hejtmanem na Petróhradě, ale i přesto byl ještě roku 1629 majitelem Výrova. Pan Varlich nebyl nikdy souzen, byl vždy věrným katolíkem a žádná vina mu tedy prokázána nebyla, proto byl roku 1629 při komisi "Transactionis"

osvobozen, avšak i přesto mu opat majetek nenavrátil. Varlichova manželka Eva z Hrobčic vlastnila dvůr v Řeřichách a na něm od roku 1630 společně hospodařili. Roku 1635 pan Varlich zemřel. Za třicetileté války byl Výrov z velké části vypálen a po loupežných nájezdech Švédů v roce 1639, později Uhrů a Chorvatů, zůstaly v obci v roce 1651 osídleny jen 4 statky a žilo zde 21 obyvatel, roku 1652 byly pak osazeny domy 3 a v roce 1684 už jen jeden. V roce 1713 postavil v obci Vavřinec Bruha kovářnu, kterou po jeho smrti převzal syn Arnold. Roku 1869 byla ve Výrově zřízena škola. Mešní kaple sv. Vojtěcha byla zde postavena roku 1901 za přispění a pomoci všech rodáků a příslušníků obce. V roce 1908 vznikla v obci Agrární organizace, jejímž účelem bylo pojištění hovězího dobytka, společný nákup uhlí, vápna, strojených hnojiv a jiné. Dne 1. srpna 1911 postihl Výrov veliký požár, který zničil více než 3 obce. Uhořel i dobytek, zásoby píce a slámy, ječmen, hrách a mnoho cenných věcí. Na obnovu získala obec státní podporu a za pomoci a darů nepostižených občanů, okresních orgánů, obcí z celého Plzeňska, sbírek z hostinců a další podpory, byla ves postupně obnovena. Další dění v obci je spojeno s významnými mezníky v českých dějinách, jedná se například o atentát na Ferdinanda d'Este, roku 1914 a dalších.

